

Oversikt over kvalitetsfaktorer, målsetninger og indikatorer for trosopplæringen

Dette skjemaet viser hvordan spørreskjemaene for trosopplæring er utviklet og oppbygget for å være del av en systematisk evaluerings- og kvalitetsutvikling av virksomheten.

Trosopplæringen er delt opp i 7 kvalitetsfaktorer (kolonnen lengst til venstre). Til hver av kvalitetsfaktorene er det formulert overordnede mål, og konkretiserte målsetninger. Målformuleringene vil i stor grad gjenfinnes i Plan for trosopplæring.

Til målene er det utviklet indikatorer, det vil si spørsmål som kan stilles til deltakerne, som vil være tegn på om målene er nådd. Noen av indikatorene (særlig til kvalitetsfaktor 6 og 7) må besvares av den ansvarlige for tiltaket. De ferdige spørreskjemaene i Stadig bedre er ikke komplette, på den måten at ikke alle målsetninger har korresponderende spørsmål. Det er en vurderingssak hvilke og hvor mange spørsmål som skal inn i et skjema, og det må alltid sikres at indikatorene/spørsmålene tilpasses de lokale forholdene.

Kvalitetsfaktorer	Overordnede målsetninger	Målsetninger konkretisert	Indikatorer på oppnådd mål
1: Livstolkning og livsmestring Stikkord: Livstolkning: livserfaringer, tro Livskompetanse: respekt, framtidstro, håp Identitet: troshistorie, tilhørighet, kultur	Trosopplæringen skal fremme opplevelsen av egenverd og legge til rette for at barn og unge kan se seg selv, og tolke sin verden som skapt, elsket og holdt oppe ved Guds kjærlighet. Trosopplæringen skal bidra til å gi barn og unge livsmot og optimisme i møtet med framtiden, tro på egne ressurser og egne muligheter og tro på framtiden. Gjennom trosopplæringen skal kirken hjelpe barn og unge til å ikke miste håpet i krisene, og å vite hvor man kan søke hjelp når livet oppleves for vanskelig.	Barn og unge har arbeidet med å finne et språk for sin egen livs- og troshistorie. Barn og unge har reflektert rundt livets store spørsmål, slik som hva er sant og viktig, det ondes problem og forholdet mellom tro og vitenskap. Barn og unge har arbeidet med forholdet mellom kristen tro og ulike religioner og livssyn. Barn og unge er oppmuntret til god ressursforvaltning og ansvarlig forbruk. Barn og unge har fått impulser til å leve bærekraftig og se egne behov i lys av fellesskapets beste.	<u>4-9 år:</u> Har gjennom kirkens arbeid - blitt sett og hørt på en god måte - blitt kjent med minst en bordbønn eller aftenbønn <u>9-13 år:</u> Har gjennom kirkens arbeid - følt at troen på Gud har blitt styrket Har gjennom kirkens arbeid - blitt sett og hørt på en god måte - opplevd trygghet når man sammen har bedt til Gud Har gjennom kirkens arbeid - opplevd det høytidelig å være i kirken - blitt glad for å tilhøre kirken - lært bønner han/hun selv kan bruke <u>Konfirmanter:</u> Har gjennom konfirmasjonsopplæringen - lært noe nytt om seg selv - følt at troen på Gud har blitt styrket - deltatt i samtale om det å være menneske

	<p>Trosopplæringen skal hjelpe barn og unge til å utvikle en trygg og god identitet som døpt og medlem i kirken, og finne sitt ståsted i møte med mangfoldet i et stadig mer uoversiktlig samfunn.</p> <p>Trosopplæringen skal hjelpe barn og unge til å forstå tilværelsen og seg selv i lys av troen, se sitt liv som en viktig del av en større sammenheng, tolke det som skjer i livet i forhold til den kristne troen på Gud og mennesket og å få en himmel over livet og relasjonene sine.</p>	<p>Barn og unge har arbeidet med sentrale dimensjoner ved menneskelivet, slik som død og håp, sorg og tap, tvil og tro, tilgivelse og forsoning.</p> <p>Barn og unge har drøftet og satt ord på forhold knyttet til kropp, selvbilde og identitet.</p>	<p>Har gjennom konfirmasjonsopplæringen</p> <ul style="list-style-type: none"> - opplevd trygghet i å kunne be til Gud i glede, krise eller sorg - deltatt i samtale om livet, døden og håpet <p>Har gjennom konfirmasjonsopplæringen</p> <ul style="list-style-type: none"> - opplevd at barnetroen/ troshistorien har blitt etterspurt på en positiv måte - fått styrket tilhørigheten til kirken <p><u>16-18 år:</u></p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - deltatt i positiv samtale om livserfaringer i kirken - følt at troen på Gud har blitt styrket <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - fått styrket troen på framtiden - deltatt i samtale om livet døden og håpet - blitt kjent med noen i kirken man kunne tenke seg å kontakte for å få hjelp i en kritisk situasjon <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - fått styrket opplevelsen av medansvar for kirkens fremtid - blitt fortrolig med å definere seg selv som kristen
<p>2: Kirkens tro og tradisjon</p> <p>Stikkord: Kristen kunnskap, bibelen, høytider, gudstjeneste</p>	<p>Gjennom trosopplæringen skal barn og unge lære å kjenne den treenige Gud gjennom Bibelen som Guds ord, trosbekjennelsen, sakramentene, og andre sentrale uttrykk for kirkens tro. Barn og unge skal bli kjent med de kristne høytidene og kirken de tilhører.</p> <p>Trosopplæringen skal gi barn og unge en bredere og mer helhetlig formidling av den kristne tro enn skolen gir. Sentralt i den kristne kunnskap står bibelfortellingene, fortellingen om Jesus, hans liv, død og oppstandelse, kristen tros lære, etikk, kunnskap om gudstjenesten og sakramentene, kirkehistorie og</p>	<p>Barn og unge har arbeidet med Gud som skaper, inkludert blant annet Guds omsorg for den skapte verden, det ondes problem, menneskeverd og forvalteransvar.</p> <p>Deltakerne har blitt kjent med Jesus som venn, frelser og Herre.</p> <p>Barn og unge har blitt kjent med Den hellige ånd, inkludert blant annet misjon, åndens gaver og det kristne håp.</p> <p>Barn og unge har lært om dåpen og nattverden.</p>	<p><u>4-9 år:</u></p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - fått hjelp til bedre å forstå hvorfor vi feirer jul - fått hjelp til bedre å forstå hvorfor vi feirer påske - fått hjelp til bedre å forstå hvorfor vi feirer pinse <p><u>9-13 år:</u></p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - blitt flinkere til å finne frem i Det nye testamente - lært Herrens bønn - hatt morsomme oppgaver i gudstjenesten - vært med på å forberede/øve til gudstjenester - lært mer om Gud og Jesus - fått hjelp til å forstå hva det betyr å være døpt - fått hjelp til å forstå hvorfor vi feirer nattverd <p><u>Konfirmanter:</u></p> <p>Har gjennom konfirmasjonsopplæringen</p> <ul style="list-style-type: none"> - blitt kjent med flere Bibelfortellinger - blitt kjent med gudstjenestens hoveddeler

	<p>liturgi.</p> <p>Trosopplæringen skal gi barn og unge hjelp til å leve seg inn i den kristne tradisjonen og ritualene som språk for troen og ramme for religiøse opplevelser, slik at barnet og den unge etter hvert kan oppleve at ritualene også bærer deres egen tro.</p>	<p>Barn og unge har lært Herrens bønn og blitt kjent med andre uttrykk for bønn.</p> <p>Barn og unge har blitt kjent med Bibelens oppbygging, tilblivelse og frelseshistorie.</p> <p>Barn og unge har blitt kjent med sentrale bibelfortellinger.</p> <p>Barn og unge er kjent med kirkens høytider, deres bakgrunn og innhold.</p> <p>Barn og unge har fått kunnskap om ulike sider ved kirkehistorien, inkludert et kritisk perspektiv på kirkens tradisjon og historie.</p> <p>Barn og unge har blitt kjent med sitt lokale kirkebygg: bruk, ritualer, arkitektur og symboler.</p>	<p>- blitt kjent med trosbekjennelsen</p> <p>- lært salmer og bønner som brukes i kirken</p> <p>- vært med på å forberede/øve til gudstjenesten</p> <p><u>16-18 år:</u></p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <p>- blitt kjent med hovedtrekkene i den kristne tro</p> <p>- blitt kjent med Bibeltekster som oppleves å ha relevans for eget liv og egen tro</p>
<p>3: Kristen tro i praksis</p> <p>Stikkord:</p> <p>Holdning og handling: ansvar, verdier, etikk</p> <p>Erfaring og liv: kirkerommet, ritualer, symboler</p> <p>kunnskapsutbytte</p>	<p>Gjennom trosopplæringen skal barn og unge arbeide med hva det vil si å være elsket av Gud, elske seg selv, sin neste og Gud. De skal lære å be, lese Bibelen, feire gudstjeneste, og vise nestekjærlighet i praktisk solidaritet. Barn og unge skal få uttrykke seg selv, sin tro, og sin skaperevne.</p> <p>Trosopplæringen skal bidra til at barn og unge utvikler gode og sunne holdninger, både i forhold til seg selv, sine medmennesker og samfunnet rundt seg og at de etter</p>	<p>Barn og unge har fått erfaring med ulike bønner og ritualer.</p> <p>Barn og unge har lært å be.</p> <p>Barn og unge har deltatt i ulike former for gudstjenester og menighetens fellesskap.</p> <p>Barn og unge har lært å bruke Bibelen til hjelp, trøst, veiledning og inspirasjon.</p> <p>Barn og unge har fått anledning til å uttrykke seg selv, tro, tvil, tilbedelse, glede og klage.</p>	<p><u>4-9 år:</u></p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <p>- opplevd bønn og lystenning som positivt</p> <p>- lært noen kristne sanger</p> <p>- blitt kjent rundt omkring i hele kirken</p> <p><u>9-13 år:</u></p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <p>- fått hjelp til å tenke mer gjennom hva det vil si å være en god venn.</p> <p>- lært mer om rett og galt</p> <p>- opplevd at de selv kan hjelpe andre.</p> <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <p>- lært sanger som brukes i familiegudstjenesten</p> <p>- opplevd bønn og lystenning som fint</p> <p>- opplevd det å synge sammen med andre som fint</p>

	<p>hvert som de vokser opp, er med og tar ansvar for seg selv og andre.</p>	<p>Barn og unge har lært sentrale salmer knyttet til høytidene.</p> <p>Barn og unge har deltatt i kirkens diakonale virksomhet.</p> <p>Barn og unge har fått oppleve omsorg og gjestfrihet.</p> <p>Barn og unge har erfart at den kirke de selv er en del av er et globalt fellesskap med et verdensvidt oppdrag.</p> <p>Barn og unge kan det dobbelte kjærlighetsbud, de ti bud og den gylne regel, og arbeidet med disse verdiene i relasjon til sin hverdag.</p> <p>Barn og unge har arbeidet med etiske spørsmål, som forbruk, fordeling, samliv og menneskeverd.</p> <p>Barn og unge har arbeidet med ulike aspekter ved tilgivelse.</p> <p>Ungdom har fått anledning til å gå til samtale, sjelesorg og skrifte.</p>	<p><u>Konfirmanter:</u> Har gjennom konfirmasjonstiden</p> <ul style="list-style-type: none"> - lært mer om respekt og omsorg - lært mer om fordeling og urett i verden - erfart betydningen av egen innsats. <p>Har gjennom konfirmasjonsopplæringen</p> <ul style="list-style-type: none"> - blitt bedre kjent i alle kriker og kroker i kirken - blitt mer kjent med symbolene i den lokale kirken - blitt mer fortrolig med nattverden - hatt trosopplevelser knyttet til kirken <p><u>16-18 år:</u> Har gjennom kirkens arbeid har</p> <ul style="list-style-type: none"> - blitt mer bevisst forskjellen på verdiene tilgivelse og forsoning i forhold til verdiene ære og hevn - fått hjelp til å vurdere graden av medansvar for verden rundt en - fått hjelp til å tenke gjennom de valgene en gjør - deltatt i samtale om nødhjelpsarbeid og utviklingshjelp <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - blitt vant til å gå til nattverd - blitt kjent med flere salmer som brukes i gudstjenesten - fått sterkere eierforhold til noen kristne symboler
<p>4: Relasjoner og fellesskap</p> <p>Stikkord: Generell tilfredshet, informasjon, innflytelse Miljø, trivsel, deltakelse, trygghet</p>	<p>Deltakere, foresatte og kirkens medlemmer forøvrig skal oppleve kirkens trosopplæring som viktig.</p> <p>Trosopplæringen skal bidra til at barn, unge og foresatte skal oppleve møtet med kirken som godt og trygt. De skal oppleve seg hørt, sett og tatt på alvor.</p>	<p>Deltakere/foresatte er fornøyd med trosopplæringen.</p> <p>Deltakere/foresatte opplever at de har innflytelse på hvordan kirkens trosopplæring utformes og gjennomføres.</p>	<p><u>Foreldre:</u> -er fornøyd med trosopplæringen -har fått mål og innhold formidlet til seg -foreldrenes meninger har blitt positivt mottatt - har opplevd å bli møtt på en god måte når de tar kontakt med kirken - er trygge for barna når de er med i kirkens arbeid - opplever kirken som en hjelp - har lyst til å bidra som frivillige</p>

	<p>Gjennom trosopplæringen skal barn og unge oppleve menigheten som et godt sosialt miljø som kan gi støtte for gudstro og hvor barn og unge opplever å være akseptert, bli lyttet til med sin livserfaring og være verdsatt</p> <p>Trosopplæringen skal bidra til at barn og unge får oppleve menigheten som læringsfellesskap og fellesskap av mennesker som tror.</p> <p>Trosopplæringen skal skje i et trygt sosialt miljø.</p>	<p>Deltakere/foresatte har fått mål og innhold formidlet til seg.</p> <p>Deltakere/foresatte opplever at innspill blir positivt mottatt.</p> <p>Deltakere/foresatte opplever at tilbudet som kirken gir dem i trosopplæring er viktig.</p> <p>Deltakere/foresatte opplever seg som en del av det læringsfellesskapet som menigheten utgjør.</p> <p>Deltakere/foresatte opplever at kirkens trosopplæring lykkes med å formidle verdsettelse av den enkelte.</p> <p>Deltakerne opplever at de blir hørt og sett som individer.</p> <p>Barn og unge trives og har det godt når de deltar i menighetens aktiviteter og liturgiske handlinger.</p> <p>Deltakere/foresatte opplever at miljøet er godt.</p>	<p><u>4-9 år:</u> Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - trivdes - har hatt venner å være sammen med - deltatt i aktiviteter/lek i pausene - opplevd å få noe godt å spise <p><u>9-13 år</u> Barna opplever de som jobber i kirken som snille og greie Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - trivdes - har hatt venner å være sammen med - opplevd å bli hilst på av andre voksne i kirken - opplevd å få noe godt å spise - fått vite hvem man skal si fra til hvis det skjer noe dumt <p><u>Konfirmanter:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - er fornøyd med konfirmasjonsopplæringen - innspill til programmet blir positivt mottatt - opplever at deres meninger blir respektert <p>Har gjennom konfirmasjonsopplæringen</p> <ul style="list-style-type: none"> - opplevd at konflikter/ mobbing har blitt håndtert - blitt utfordret til lederoppgaver eller andre oppgaver - opplevd å bli hilst på av andre voksne i kirken - opplevd måltidsfellesskap - fått vite hvem man skal si fra til hvis det skjer noe dumt <p><u>16-18 r:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - er fornøyd med opplegget i kirken - pplever å være involvert i planlegging av tiltak og samlinger - pplever å bli møtt på en god måte ved henvendelse <p>Har gjennom kirkens arbeid</p> <ul style="list-style-type: none"> - blitt utfordret til lederoppgaver eller andre oppgaver - blitt oppmuntret til å delta på gudstjenester - lært noe om menighetsrådets ansvar - fått informasjon om menighetsrådsvalg - opplevd måltidsfellesskap
<p>5: Tilpasset opplæring</p>	<p>Trosopplæringen skal være for alle døpte, uansett kjønn, kulturell</p>	<p>Arbeidet blir tilrettelagt for deltakere med ulike behov</p>	<p>All skriftlig informasjon er lett forståelig i tråd med prinsippene for universell utforming av tekster, blant annet enkelt språk,</p>

<p>Stikkord: Universell tilrettelegging, praktiske forhold, læringsforutsetninger, kommunikasjon med foreldre</p>	<p>bakgrunn, sosiale forskjeller, helse osv.</p> <p>Opplæringen skal bygge på menneskeverd og likeverdighet.</p> <p>Trosopplæringen skal være tilpasset deltakernes ulike forutsetninger.</p>	<p>Det er systematisk lagt til rette for at mennesker med ulike funksjonshemninger kan delta på lik linje med andre</p> <p>Kirken har pedagogisk/spesialpedagogisk kompetente medarbeidere</p> <p>Opplæringen skjer i samarbeid med foreldrene</p>	<p>lettleselige fonter, gode kontraster.</p> <p>Informasjon er tilgjengelig på aktuelle språk.</p> <p>Planer gjennomtenkes i forhold til muligheten for små og store spesielle behov hos deltakerne.</p> <p>Tiltak tilrettelegges for de vanligste/kjente spesielle behov i forkant av tiltaket, i tråd med prinsipper for universell tilrettelegging.</p> <p>Invitasjoner og informasjon inneholder spesifikk informasjon om kirkens tilbud om tilrettelegging, inkludert kontaktinformasjon.</p> <p>Det samles systematisk inn informasjon om deltakeres ulike behov, som for eksempel matallergier.</p> <p>Henvendelser om spesielle behov blir tatt i mot på en positiv og imøtekommende måte.</p> <p>Det er satt av ressurser til kursing og veiledning av ledere (både ansatte og frivillige)</p> <p>De ansatte har kjennskap til rettigheter og muligheter for støtte (f eks personlig assistent, døvetolk) ved ulike typer aktiviteter.</p> <p>De ansatte har kjennskap til ulike interesseorganisasjoner og andre steder man kan hente hjelp og informasjon ved spesiell tilrettelegging.</p> <p>Opplagg for tilpasset opplæring utarbeides i samarbeid med foreldrene</p>
<p>Helhetlig og forsvarlig trosopplæring (6)</p> <p>Stikkord: Omfang, helhet, trygghet Lokaler, utstyr, PR</p>	<p>Trosopplæringen skal være helhetlig og ha et visst omfang.</p> <p>Trosopplæringen skal være for alle døpte, med det antall og mangfold som det innbærer.</p>	<p>Trosopplæringsplanen omfatter alle døpte fra 0-18, og har et omfang på ca 315 timer fordelt på disse 18 årene.</p>	<p>Alle døpte blir invitert til tiltakene.</p> <p>Menigheten har en gjennomtenkt PR-strategi</p> <p>Det brukes datateknologi i kommunikasjon med barn og ungdommer</p>

<p>HMS, rutiner og beredskapsplaner</p>	<p>Trosopplæringen skal være systematisk og sammenhengende når det gjelder innhold og oppbygning.</p> <p>Trosopplæringen skal være en variert kristen opplæring hvor arbeidsformene gir rom for opplevelser, handlinger, ritualer og følelser.</p> <p>Det skal være trygt å delta i kirkens trosopplæring.</p>	<p>Trosopplæringen baseres på en helhetlig lokal plan som evalueres og revideres regelmessig.</p> <p>Arbeidsformene som er valgt gir rom for opplevelser, handlinger, ritualer, følelser, kunnskap, og legger til rette for helhetlige læringserfaringer.</p> <p>Menigheten har barne- og ungdomsvennlige lokaler, og egnede utearealer som brukes aktivt i opplæringen.</p> <p>Menigheten har lokaler egnet for liturgisk liv og bruker dem i opplæringen.</p> <p>Det er lagt stor vekt på at deltakerne i trosopplæringen har høy tillit til lederne.</p> <p>Det er etablert rutiner og planer knyttet til alle former for trygghet og sikkerhet</p>	<p>Menigheten har vedtatte planer for alle aldersgrupper.</p> <p>Det er etablert gode evalueringsrutiner.</p> <p>AV-utstyr, formingsmateriell, datautstyr og musikkinstrumenter/CD etc er tilgjengelig og i bruk</p> <p>Lokaler/arealer/arbeidsformer/utstyr som benyttes i trosopplæring er sikret</p> <p>Det er utarbeidet beredskapsplaner for brann, ulykke og overgrep.</p> <p>Beredskapsansvarlig er utpekt og beredskapsøvelser er gjennomført.</p> <p>Forsikringsordninger for tilsatte og deltakere er i orden, og informasjon om behov for egen forsikring er gitt.</p> <p>Ledere er aldri alene med barn og unge i trosopplæringstiltak.</p> <p>Ansatte og frivillige kjenner reglene for taushetsplikt og varslingsplikt.</p>
<p>Oppslutning (7)</p>	<p>Trosopplæringen skal nå bredden av døpte barn og unge i menigheten.</p>	<p>Trosopplæringen sikter på å nå alle døpte fra 0-18 år med relevante og gode tiltak.</p>	<p>Trosopplæringsansvarlig har lokalkunnskap om befolkningstall fordelt på aldersgrupper, befolkningssammensetning, barnehager og skoler og ulike tilbud til barn og unge.</p> <p>Antall deltakere på tiltakene.</p>